

Nr 2

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med anhållan om riksdagens yttrande angående vissa av Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens år 1958 vid dess fyrtioandra sammanträde fattade beslut, dels o c k i ämnet väckta motioner.

Genom en den 19 december 1958 dagtecknad proposition, nr 23, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, anhållit om riksdagens yttrande angående följande i nämnda protokoll omförmälda, av Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens år 1958 vid dess fyrtioandra sammanträde fattade beslut, nämligen

- 1) Konvention (nr 110) angående anställningsförhållanden för plantage arbetare,
- 2) Rekommendation (nr 110) angående anställningsförhållanden för plantagearbetare,
- 3) Konvention (nr 111) angående diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning,
- 4) Rekommendation (nr 111) angående diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning.

Texterna till förenämnda konventioner och rekommendationer har såsom bilagor (*Bil. A—D*) fogats till propositionen, vartill utskottet får hänvisa.

I propositionen avstyrkes svensk ratificering av konventionerna. Rekommendationerna anses icke böra föranleda någon åtgärd från svensk sida.

Internationella arbetskonferensens fyrtioandra sammanträde hölls i Genève under tiden den 4—26 juni 1958. I sammanträdet deltog representanter för 73 av organisationens 80 medlemsstater, av vilka det stora flertalet sändt fullständiga delegationer, d. v. s. två regeringsombud samt ett ombud från vardera av arbetsgivar- och arbetarsidan. Sverige deltog i sammanträdet med en fullständig delegation.

Enligt artikel 19 av Internationella arbetsorganisationens stadga skall de ovan nämnda konventionerna och rekommendationerna underställas riksdagen.

I samband med propositionen har utskottet till behandling förehåft *dels de i anledning av propositionen väckta likalydande motionerna I: 381 av fru Gärde Widemar m. fl. och II: 458 av fröken Elmén m. fl.*, vari

hemställts, »att riksdagen i sitt yttrande måtte tillstyrka ratificering av konvention 111 och den därtill anslutna rekommendationen»;

dels motionen II: 214 av herrar *Hagberg* och *Nilsson* i Gävle, vari hemställts, »att riksdagen måtte uttala att Sverige skall ratificera Internationella arbetsorganisationens konvention 100 av år 1951 och åtföljande rekommendation 90 samt i skrivelse till Kungl. Maj:t giva denna mening till känna».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för Kungl. Maj:ts förslag även som i fråga om de skäl, som motionärerna åberopar till stöd för sina yrkanden, får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas här nedan, hänvisa till propositionen och motionerna.

Konvention (nr 110) och rekommendation (nr 110) angående anställningsförhållanden för plantagearbetare

Konventionen antogs av konferensen med 171 röster mot 35 och 26 nedlagda och rekommendationen med 218 röster mot 0 samt 7 nedlagda. De svenska regerings- och arbetarombuden röstade för såväl konventionen som rekommendationen, medan arbetsgivarombudet röstade mot konventionen men för rekommendationen.

Delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet har i avgivet yttrande över ifrågavarande konvention och rekommendation funnit det uppenbart, att dessa båda instrument saknar omedelbart intresse för Sveriges vidkommande. Med hänsyn härtill anser delegationen det uteslutet för vårt land att förverkliga konventionens innehåll eller rekommendationens anvisningar genom lagstiftning eller på annat sätt. Konventionen kan därför icke rimligen ratificeras av Sverige och vad rekommendationen beträffar påkallar icke heller denna någon åtgärd från svensk sida.

Delegationen anser sig likväl böra framhålla, att det icke är utan sin moraliska betydelse, att Internationella arbetsorganisationens strävanden på förevarande område vinner stöd från alla till organisationen hörande stater. Det är mot bakgrunden av dessa överväganden som de svenska regeringsombudens ställningstagande till förmån för antagandet av dessa instrument måste bedömas.

Föredragande departementschefen har i propositionen anfört:

»Till vad delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet anfört kan jag ansluta mig. Jag anser följaktligen, att konventionen inte bör ratificeras av Sverige och att ej heller rekommendationen bör föranleda någon åtgärd från svensk sida.»

Utskottet finner ej anledning till erinran mot vad föredragande departementschefen yttrat om nu ifrågavarande, av Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens fattade beslut.

Konvention (nr 111) och rekommendation (nr 111) angående diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning

Innehåll m. m.

Beträffande innehållet i k o n v e n t i o n e n må följande anmärkas.

Varje stat, som ratificerar den nya konventionen sådan den slutligt antagits, skall förbinda sig att utforma och tillämpa en nationell politik, avsedd att genom metoder, anpassade efter landets förhållanden och praxis, främja likställdhet med avseende å möjligheter och behandling i fråga om anställning och yrkesutövning i syfte att avskaffa varje diskriminering i nämnda hänseende (art. 2). För detta ändamål skall ratificerande stat genom metoder, anpassade efter landets förhållanden och praxis, söka få till stånd samverkan med arbetsgivarnas och arbetarnas organisationer ävensom med andra berörda organ i syfte att främja godtagande och tillämpning av denna politik, utfärda sådana lagar och stödja sådana undervisningsprogram som må vara ägnade att trygga ifrågavarande politikens godtagande och tillämpning, upphäva alla lagbestämmelser och ändra administrativa föreskrifter och praxis, vilka är oförenliga med politiken, fullfölja nämnda politik såvitt avser anställning, som är underkastad nationell myndighets omedelbara kontroll samt sörja för att nämnda politik tillämpas inom den yrkesväglednings-, yrkesutbildnings- och arbetsförmedlingsverksamhet, som bedrivs under ledning av statlig myndighet (art. 3). Konventionen stadgar vidare, att åtgärder riktade mot den som är skäligen misstänkt för eller invecklad i en för rikets säkerhet skadlig verksamhet, icke skall anses såsom diskriminering, under förutsättning att vederbörande äger anföra besvär hos ett i enlighet med nationell praxis upprättat organ (art. 4). Särskilda skydds- eller biståndsåtgärder, avsedda att tillgodose det speciella behovet hos personer, vilka av sådana skäl som kön, ålder, invaliditet, försörjningsbörda eller social eller kulturell nivå allmänt erkännes vara i behov av särskilt skydd eller bistånd, skall icke anses såsom diskriminering. Innan beslut i sådant hänseende fattas skall dock i vissa fall de mest representativa arbetsgivar- och arbetarorganisationernas mening inhämtas (art. 5). Slutligen föreskriver konventionen (art. 6), att ratificerande stat skall tillämpa densamma på utanför moderlandet belägna områden i enlighet med bestämmelserna i Internationella arbetsorganisationens stadga. Begreppet »diskriminering» definieras i konventionen såsom avseende varje åtskillnad, uteslutning eller företräde på grund av ras, hudfärg, kön, religion, politisk uppfattning, nationell härstamning eller socialt ursprung, som har till följd, att likställdhet med avseende å möjligheter eller behandling i fråga om anställning eller yrkesutövning omintetgöres eller beskäres. Konventionen äger tillämpning å tillträde till yrkesutbildning, till anställning och till skilda yrken ävensom å anställningsvillkor (art. 1).

R e k o m m e n d a t i o n e n anger de områden inom vilka staterna bör tillämpa en politik av icke-diskriminerande natur ävensom de principer som bör vara vägledande för de offentliga myndigheterna, arbetsgivarna och ar-

betarna samt deras respektive organisationer. Bland de i rekommendationen uppräknade tillämpningsåtgärderna må särskilt nämnas upprättandet av lämpliga organ för att främja politikens tillämpning inom alla områden av offentlig och privat anställning samt en hänvisning till den år 1949 av arbetskonferensen antagna reviderade konventionen angående migrerande arbetare och den därtill anslutna rekommendationen.

Konventionen antogs av konferensen med 189 röster mot 24 och 13 nedlagda och rekommendationen med 212 röster mot 0 och 11 nedlagda. Av de svenska ombuden röstade regerings- och arbetarombuden för antagandet av såväl konventionen som rekommendationen, medan arbetsgivarombudet röstade mot konventionen och nedlade sin röst beträffande rekommendationen.

Historik

Vid 1957 års konferens med Internationella arbetsorganisationen hade framlagts ett konventionsförslag, som i likhet med den sedermera antagna konventionen såsom diskriminationsgrund upptog bl. a. »kön». Beträffande rätten till lika lön för män och kvinnor hänvisades emellertid i en särskild artikel till den av arbetsorganisationen år 1951 beslutade, med motionen II: 214 avsedda konventionen (nr 100) angående lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde. Hänvisningen innebar, att likalönsprincipen undantogs från förslaget; att en medlemsstat icke ratificerat 1951 års konvention skulle således icke hindra anslutning till den föreslagna konventionen. Hänvisningen till 1951 års konvention återfinnes icke i konventionen sådan den antogs vid konferensen år 1958.

Huvudstadgandet i 1951 års konvention (artikel 2) lyder:

1. Varje medlem skall med avseende å alla arbetstagare, på sätt som är förenligt med gällande ordning för fastställande av lönesatser, främja och, i den mån sågda ordning så medgiver, trygga tillämpningen av principen om lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde.

2. Denna princip må kunna tillämpas genom

- a) lagstiftning;
- b) i lag fastslagen eller erkänd ordning för bestämmande av lön;
- c) kollektivavtal mellan arbetsgivare och arbetstagare; eller
- d) under a) — c) angivna utvägar i förening.

Riksdagen har flera gånger uttalat sig mot ratificering av 1951 års konvention. Första gången skedde detta i anledning av proposition (nr 47) år 1952, vari anhölls om riksdagens yttrande angående konventionen, och i samband därmed behandlade motioner. Andra lagutskottet anslöt sig i sitt utlåtande (nr 21), som låg till grund för riksdagens beslut i ärendet, till en under frågans föregående behandling uttalad uppfattning, att en ratificering av konventionen skulle innebära ett frångående av den dittills allmänt godtagna principen om rätt för arbetsmarknadens parter att utan påverkan från statsmakterna genom fria avtalsförhandlingar träffa överenskommelser om löneförhållanden.

Vid 1956 års riksdag framställdes i två likalydande motioner (I: 356 och II: 270) yrkande av innebörd att riksdagen måtte uttala, att Sverige skulle ratificera 1951 års konvention och en samtidigt antagen rekommendation i ämnet. Andra lagutskottet hemställde i utlåtande (nr 37), att motionerna icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd. Utskottet uttalade därvid sin anslutning till den ovan återgivna principen om rätt för arbetsmarknadens parter att utan påverkan från statsmakterna genom fria avtalsförhandlingar träffa överenskommelser om löneförhållanden. Vidare yttrade utskottet, att enligt dess mening arbetstagarnas egna organisationer vore bäst ägnade att tillgodose kvinnornas intressen i nu förevarande avseenden.

I fråga om lönerna på de statliga och kommunala områdena yttrade utskottet.

Såvitt avser det statliga området medger gällande ordning i vårt land, att statsmakterna bestämmer lönerna och således även att likalönsprincipen genomföres. En ratificering av konventionen innebär här alltså enligt den ovan återgivna artikel 2, att statsmakterna åtager sig att »trygga tillämpningen» av nämnda princip. Enligt en av den s. k. likalönskommittén genomförd undersökning, vilken redovisats i kommitténs år 1953 avgivna betänkande, skulle likalönsprincipens fullständiga genomförande på det statliga området i vårt land innebära en ökning av statens kostnader för löner beräknade efter dåvarande förhållanden, av 51 miljoner kronor per år. För samtliga statliga och kommunala tjänster skulle löneutgifterna öka med 144 miljoner kronor. Till detta belopp komme även ökade kostnader för pensioner, övertidsersättning m. m. Ett genomförande av likalönsprincipen på det statliga området skulle vidare givetvis få konsekvenser även för det privata näringslivet.

Utskottet fann sig, med hänsyn såväl till nämnda kostnader som till principen om den privata arbetsmarknadens frihet, icke kunna tillstyrka att konventionen ratificerades.

Avslutningsvis uttalade utskottet.

Utskottet vill emellertid understryka, att utskottets ställningstagande till frågan om svensk ratificering av likalönskonventionen icke berör frågan, huruvida en successiv höjning av kvinnornas löner bör genomföras. I denna fråga uttalar utskottet emellertid sin tillfredsställelse över att arbetsmarknadens parter visat ett positivt intresse för genomförandet av förbättringar samt att den tidigare eftersläpningen av kvinnornas löner i förhållande till männens alltmör minskat. Från arbetstagarnas organisationer har också i samband med de årliga löneförhandlingarna i olika sammanhang gjorts uttalanden av innebörd, att särskild uppmärksamhet skall ägnas kvinnornas lönefrågor. Man har enligt utskottets mening med hänsyn till vad som sålunda förekommit anledning antaga, att utvecklingen på löne marknaden även i fortsättningen skall gå i en för kvinnorna gynnsam riktning.

Riksdagen biföll utskottets hemställan.

Samma yrkande väcktes genom motion (I: 123) vid 1958 års B-riksdag. Även denna motion avstyrktes av andra lagutskottet (utl. B 8). Utskottet yttrade, att riksdagen åren 1952 och 1956 som sin mening förklarar att ratificering icke borde ske, och fortsatte.

Såsom skäl för denna ståndpunkt har åberopats att en ratificering skulle innebära att man frångick den hittills allmänt godtagna principen om rätt för arbetsmarknadens parter att utan påverkan från statsmakterna genom fria avtalsförhandlingar träffa överenskommelser i lönefrågor. Enligt utskottets mening är nämnda skäl alltjämt bärande.

Emellertid vill utskottet framhålla att förevarande spörsmål kan tänkas komma i ett annat läge såsom följd av genomförandet av ett frihandelsområde i Västeuropa, varom förhandlingar sedan en tid pågått. I dessa förhandlingar lär frågan om likalönsprincipen ha aktualiserats. Det är därför möjligt att man från svensk sida kan komma att ta ställning till problemet om likalönsprincipen såsom en del av det större problemkomplexet om genomförandet av frihandelsområdet.

Utskottet anser dock att under rådande förhållanden Sverige icke bör biträda konventionen.

Riksdagen biföll utskottets hemställan.

Vissa ändringar i riktning mot likalönsprincipens förverkligande på det statliga området beslutades vid 1957 års riksdag (prop. 120, SU 90, rskr. 225 och vid 1958 års B-riksdag (prop. B 1, bil. 2, p. 2, SU B 14, rskr. B 11). Ändringarna rörde personal inom fångvården och mentalsjukvården. I sitt av riksdagen godkända utlåtande till 1958 års B-riksdag yttrade statsutskottet, att, även om åtskilliga i likalönskommitténs betänkande behandlade spörsmål ännu återstod olösta, det likväl enligt utskottets mening måste framstå såsom mest ändamålsenligt, att de resterande frågorna betraktades som förhandlingsfrågor och behandlades i enlighet därmed. I anslutning därtill avstyrkte utskottet ett motionsvis framställt yrkande om att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om förslag till genomförande etappvis av likalönsprincipen i det statliga avlöningsystemet.

Remissbehandling

Över nu ifrågavarande konvention och rekommendation inhämtades yttrande från delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet. Delegationen hörde i sin tur vissa andra myndigheter och vissa arbetsmarknadsorganisationer.

Angående remissbehandlingen må i huvudsak hänvisas till propositionen. Här må nämnas, att delegationen i sitt eget yttrande anförde, att beslutet vid 1958 års arbetskonferens att stryka hänvisningen till 1951 års konvention i själva verket betydde, att en ratificering av 1958 års konvention indirekt skulle innebära ratificering även av 1951 års konvention. I det följande anförde delegationen bl. a., att ratificering av 1958 års konvention från svensk sida vore utesluten redan av den anledningen, att likalönsprincipen icke fullständigt genomförts på det statliga löneområdet. Delegationen yttrade avslutningsvis.

»Under åberopande av det anförda måste delegationen avstyrka att konventionen ratificeras av Sverige. Samtidigt kan delegationen icke underlåta att uttrycka sitt beklagande av att denna betydelsefulla konvention, som otvivelaktigt är förtjänt av största möjliga anslutning från Internationella ar-

betsorganisationens medlemsstater, erhållit en sådan utformning att en ratificering från svensk sida icke är möjlig.

Vad slutligen beträffar rekommendationen finner delegationen i likhet med flertalet remissinstanser densamma icke nu böra föranleda någon åtgärd.»

Departementschefen

Föredragande departementschefen har i propositionen anfört.

»Den konvention om vilken här är fråga ger uttryck för grundsatser som sedan länge varit allmänt omfattade i vårt land. Något hinder för ratifikation från svensk sida skulle heller knappast föreligga, om inte konventionstexten vid den slutliga behandlingen i ett avseende fått en utformning, som för Sveriges — liksom för flera andra stater — vidkommande förorsakar svårigheter med hänsyn till den i dessa länder gällande principen om arbetsmarknadsparternas frihet att utan statlig inblandning träffa överenskommelser i lönefrågor. Såsom delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet framhåller torde nämnda princip inte låta sig förena med de förpliktelser att främja lika lön för män och kvinnor, som en ratifikation av konventionen skulle ålägga statsmakterna. Motsvarande gäller i fråga om 1951 års konvention angående lika lön, vilken på grund härav inte ratificerats av Sverige. Ehuru jag finner det mycket önskvärt, att Sverige genom att ratificera den nu förevarande konventionen kunde ge uttryck för sin fulla anslutning till de däri upptagna grundsatserna, anser jag mig av de förut anförda skälen inte kunna tillstyrka svensk ratifikation av densamma.

Vad beträffar rekommendationen finner jag i likhet med flertalet av de remissorgan, som yttrat sig över densamma, att den inte nu bör föranleda någon åtgärd.»

Motionerna

I motionerna I: 381 och II: 458 uttalas, att ratificering icke innebär, att Sverige måste ha likalönsprincipen genomförd, utan blott förpliktar Sverige att fullfölja en politik som främjar och säkerställer tillämpningen av principen. Motionärerna förklarar sig i fortsättningen vara övertygade om att den kvarstående skillnaden i lön mellan manliga och kvinnliga tjänster inom det offentliga området kommer att successivt utjämnas genom förhandlingar och att parterna på arbetsmarknaden kommer att söka åstadkomma en utjämning även inom den privata arbetsmarknaden.

I motionen II: 214 anföres, att ett erkännande av likalönsprincipen, sådan den uttryckes i 1951 års konvention, icke innebär inblandning i arbetsmarknadsparternas förhandlingar om lörens storlek utan endast är ett ställningstagande för principen om att arbete skall betalas lika oavsett om det utföres av man eller kvinna.

Utskottet

Av de frågor, som behandlas i den av Internationella arbetskonferensen år 1958 antagna konventionen angående diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning, är de flesta redan lösta för vårt lands vidkommande. Beträffande tillsättning av statliga befattningar gäller sålunda på grund av § 28 regeringsformen, att avseende skall fästas endast vid förtjänst och skicklighet. Hänsyn får alltså icke tagas till ras, hudfärg, kön, religion, politisk uppfattning, nationell härstamning eller socialt ursprung. Att i fråga om prästtjänster och vissa andra befattningar med anknytning till det religiösa livet avseende skall fästas vid trosåskådning, lär icke strida mot konventionen.

Även beträffande kommunala och privata anställningar torde i de flesta avseenden tillämpas principer, som är förenliga med konventionen.

En av de grundsatser, som behandlas i 1958 års konvention, nämligen principen om lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde, kan emellertid icke anses vara fullt genomförd vare sig inom statlig, kommunal eller privat verksamhet.

Statsmakterna har numera intagit den ståndpunkten, att likalönsprincipens genomförande på det statliga området är en förhandlingsfråga. Denna ståndpunkt är knappast förenlig med konventionen, som ålägger ratificerande stat bl. a. att främja likalönsprincipen, »såvitt avser anställning, som är underkastad nationell myndighets omedelbara kontroll».

Inom övriga delar av arbetsmarknaden är likalönsprincipens genomförande helt beroende på arbetsmarknadsparternas överenskommelser; det skulle strida mot hävdvunnen ordning, om statsmakterna — i enlighet med de förpliktelser, som skulle följa med en ratifikation — sökte förmå arbetsmarknadsparterna att genomföra likalönsprincipen.

Vad nu anförts rörande statsmakternas inställning till genomförandet av likalönsprincipen innefattar, såsom ock föredragande departementschefen funnit, hinder för vårt land att ratificera den år 1958 antagna konventionen angående diskriminering i fråga om anställning och sysselsättning. Utskottet kan därför icke tillstyrka yrkandet i motionerna I: 381 och II: 458 angående ratificering av konventionen.

Såsom departementschefen funnit bör icke heller rekommendationen nu föranleda någon åtgärd.

Vad utskottet ovan uttalat om 1958 års konvention har tillämpning även på internationella arbetsorganisationens konvention av år 1951 angående lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde. Riksdagen har för övrigt flera gånger tidigare uttalat sig mot ratificering av denna konvention. Utskottet anser sig alltså böra avstyrka även motionen II: 214, enligt vilken 1951 års konvention och en åtföljande rekommendation skulle ratificeras av Sverige.

Utskottets hemställan

På grund av vad ovan anförts får utskottet hemställa,

A. att riksdagen, i anledning av förevarande proposition, nr 23, samt med avslag å motionerna I: 381 och II: 458, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t som sin mening giva till känna vad utskottet anförts;

B. att motionen II: 214 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 17 februari 1959

På andra lagutskottets vägnar:

AXEL STRAND

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herrar Strand, Nils Elowsson, Axel E. Svensson, Sunne, fru Carlqvist, fru Hamrin-Thorell samt herrar Thorsten Larsson* och Ringaby;

från andra kammaren: herr Jacobsson i Tobo*, fröken Wetterström*, herr Carlsson i Bakeröd, fru Sandström*, herr Bengtsson i Varberg, fröken Sandell, herr Johansson i Södertälje och fru Eriksson i Ängelholm.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av fru *Hamrin-Thorell* och fröken *Wetterström*, vilka ansett

I. att utskottet i avsnittet om konvention (nr 111) och rekommendation (nr 111) angående diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning bort anföra följande.

»Av de — — (lika med utskottet) — — mot konventionen.

Även beträffande — — (lika med utskottet) — — med konventionen.

En av grundsatserna i konventionen anses vara principen om lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde. Detta är enligt Kungl. Maj:t ett hinder för Sveriges ratificering av konventionen i dess helhet. Utskottet kan icke dela denna uppfattning.

Såväl ordalydelsen som innebörden i konventionen är, att det åligger ratificerande stat att verka för en politik, som främjar likalönsprincipen. Såvitt avser det statliga området, medger gällande ordning i vårt land, att statsmakterna bestämmer lönerna och således även att likalönsprincipen genomföres. Att så sker, måste anses stå i överensstämmelse med grunderna för § 28 regeringsformen. Vad angår arbetsmarknaden i övrigt vill utskottet er-

inra om att utskottet i sitt utlåtande nr 37 vid 1956 års riksdag i anledning av motioner rörande ratificering av 1951 års konvention om likalönsprincipen uttalat sin tillfredsställelse över att arbetsmarknadens parter visat ett positivt intresse för genomförandet av förbättringar samt att den tidigare eftersläpningen av kvinnornas löner i förhållande till männens alltmer minskat. I utlåtandet framhöll utskottet också, att det från arbetstagarnas organisationer i olika sammanhang gjorts uttalanden av innebörd, att särskild uppmärksamhet skulle ägnas kvinnornas lönefrågor, och att man med hänsyn till vad som sålunda förekommit hade anledning antaga, att utvecklingen på löne marknaden även i fortsättningen skulle gå i en för kvinnorna gynnsam riktning. Utskottet hyser fortfarande denna uppfattning och anser därför, att riksdagen, i enlighet med vad som hemställts i motionerna I: 381 och II: 458, bör tillstyrka ratificering av 1958 års konvention angående diskriminering i fråga om anställning och sysselsättning.

Av samma skäl anser utskottet, att riksdagen, i enlighet med yrkandet i motionen II: 214, bör uttala sig för ratificering av 1951 års konvention i likalönsfrågan.

Vilka åtgärder som bör vidtagas i anledning av de till konventionerna anknutna rekommendationerna får bedömas i annat sammanhang.»

II. att utskottet bort hemställa,

»A. att riksdagen, i anledning av förevarande proposition, nr 23, samt motionerna I: 381 och II: 458, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t som sin mening giva till känna vad utskottet anfört;

B. *dels* att riksdagen, i anledning av motionen II: 214, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t som sin mening giva till känna, att Sverige bör ratificera den av Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens år 1951 vid dess trettiofjärde sammanträde beslutade konventionen (nr 100) angående lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde,

dels ock att motionen II: 214 i övrigt måtte anses besvarad genom vad utskottet anfört.»